

Svjetski dan zdravlja 2012. – Aktivno starenje dodaje zdrav život godinama

Antoinette Kaić-Rak

Ureda Svjetske zdravstvene organizacije u Republici Hrvatskoj

Stanovništvo Europe živi duže nego ikad prije. Prosječno očekivano trajanje života pri rođenju u 53 zemlje u Europskoj regiji Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) iznosi više od 72 godine za muškarce i oko 80 godina za žene. Iako su stope nataliteta i ukupan broj stanovnika u opadanju, za neke se dijelove regije predviđa da će se udio osoba starijih od 65 godina gotovo udvostručiti između 2010. i 2050. godine. No, Europska regija ne samo da ima najduži životni vijek u odnosu na druge regije u svijetu, nego i najviše stope nekih od rizičnih čimbenika, kao što su uživanje alkohola i duhana, koji vode preranoj smrti i razvoju kroničnih bolesti.

Ovi trendovi imaju ozbiljne posljedice za pojedince i društvo, tako da je starenje stanovništva postalo glavna briga onih koji kreiraju politiku u cijeloj Europskoj regiji. U uvjetima demografskih promjena i povećanja fiskalnih ograničenja, zdravo i aktivno starenje postao je ključ za buduću održivost zdravstva i sustava socijalne skrbi.

Pravila za podršku zdravog starenja

SZO Regionalni ured za Europu predstaviti će 2. travnja strategiju zdravog starenja, nakon čega će uslijediti panel rasprava među donositeljima odluka i stručnjacima. Domaćin događaja bit će SZO Regionalni ured koji će s Nacionalnim odborom za zdravstvo Kraljevine Danske, pokrenuti niz kampanja, konferencija i javnih događanja širom cijele Europske regije u okviru proslave Svjetskog dana zdravlja, koji se svake godine obilježava 7. travnja. S temom ovogodišnjeg Svjetskog dana zdravlja "Aktivno starenje: dobro zdravlje dodaje život godinama", nacionalne i lokalne javne uprave će sa SZO i drugim partnerima nastojati podići svijest javnosti te potaknuti rasprave o tome kako ljudi mogu ostati zdravi i neovisni o tuđoj pomoći u zrelijim godinama života i što vlada može učiniti da ih podrži.

"Produživanje očekivanog trajanja života u Europi ogroman je uspjeh, a tome moramo pridružiti dodavanje godina životu s poboljšanom kvalitetom života. Oni koji uređuju politiku diljem naše regije mogu podržati ovaj razvoj ulaganjem u široki raspon strategija koje promiču zdravo i aktivno starenje", kaže Zsuzsanna Jakab, Regionalna direktorica SZO za Europu. "Izgledi da se ostane zdrav i aktivan u starijoj dobi znatno variraju između i unutar naših zemalja članica. Promicanje zdravog ponašanja i osiguravanje okruženja/sredine koja je

prilagođena svim populacijama i svim dobnim skupinama važni su koraci za dodavanje života godinama."

Prioritetne intervencije

Kako bi se podržalo ovo nastojanje, SZO Regionalni ured za Europu surađuje sa zemljama na osmišljavanju niza prioritetnih intervencija usmjerenih na zdravo starenje, stvaranju podupirućeg okruženja i prilagođavanju zdravstvenih sustava promjenjivim potrebama starije populacije. Ove intervencije uključuju:

- smanjenje rizika od padova;
- povećanje dostupnosti i mogućnosti za tjelesnu aktivnost;
- pružanje javne potpore neformalnom pružanju skrbi/njege, s naglaskom na pomoć u kući i samostalnu skrb;
- usavršavanje zdravstvenih stručnjaka i djelatnika socijalne skrbi na području gerijatrije i gerontologije;
- povećanje procijepljenosti protiv gripe kod starijih osoba i sprečavanje zaraznih bolesti u ustanovama koje pružaju zdravstvenu skrb.

Intervencije su dio akcijskog plana o zdravom starenju za 2012.-2016. koji Regionalni ured razvija u suradnji s državama članicama.

Fokus na zdravom starenju u 2012.

2012. godine obilježava se deseta godišnjica UN-ova Madridskog međunarodnog akcijskog plana o starenju. Europska unija je također odredila ovu godinu Europskom godinom aktivnog starenja i međugeneracijske solidarnosti, stvaranja mogućnosti za suradnju i sinergiju.

Dodatne informacije

Dodatne informacije o globalnom i regionalnim kampanjama vezanim uz Svjetski dan zdravlja, i drugim inicijativama za zdravo starenje dostupne su na web-stranicama:

- Launch event in Copenhagen on 2 April (<http://www.euro.who.int/en/who-we-are/whd/world-health-day-2012/news/news/2012/03/experts-and-dignitaries-gather-to-launch-world-health-day-and-promote-active-ageing>);
- World Health Day 2012 – Active ageing: good health adds life to years (<http://www.euro.who.int/en/who-we-are/whd/world-health-day-2012>);
- World Health Day – Good health adds life to years (2012 global campaign site: <http://www.who.int/world-health-day/en>);

- Madrid International Plan of Action on Ageing (United Nations, 2002: <http://social.un.org/index/Ageing/Resources/MadridInternationalPlanofActiononAgeing.aspx>);
- European Year for Active Ageing and Solidarity between Generations 2012 (European Union: <http://europa.eu/ey2012/ey2012.jsp?langId=en#events>)